

Subsidieregeling Natuur Noord-Brabant 2025

Paragraaf 3: Aanleg landschapselement en herstel cultuurhistorisch landschapselement

In het kader van de provinciale 'Subsidieregeling natuur Noord-Brabant' kunnen bijdragen worden verstrekt voor de aanleg van landschapselementen en voor herstel van cultuurhistorische landschapselementen.

U kunt een aanvraag indienen van 1 mei 2025 tot en met 15 december 2025.

In deze brochure vindt u nadere informatie over de mogelijkheden die paragraaf 3 van deze regeling biedt.

Namens de provincie verzorgt het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap de inhoudelijke ondersteuning van de regeling.

Voor ondersteuning bij de aanvraag kunt u desgewenst contact opnemen via www.groenloketbrabant.nl of rechtstreeks via groenloket@brabantslandschap.nl

Wanneer zijn projecten subsidiabel?

Een project komt in beginsel voor subsidie in aanmerking als het aan de volgende eisen voldoet:

- ❑ project ligt **buiten de bebouwde kom** en het perceel heeft een natuur- of agrarische bestemming volgens het geldende bestemmingsplan; project wordt gerealiseerd op een perceel met **agrarische bestemming** binnen de bebouwde kom;
- ❑ project ligt **niet in het Natuurnetwerk Brabant**. In het Natuurnetwerk zijn er subsidiemogelijkheden via het Groenontwikkelfonds Brabant (aankoop/functiewijziging en inrichting) en Subsiestelsel natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant (beheer). Zie website Groenontwikkelfonds Brabant: <https://www.groenontwikkelfondsbrabant.nl>
- ❑ project ligt **buiten een erf**: zie beschrijving erf onderaan deze pagina; op de website www.ruimtelijkeplannen.nl kunt u door uw adres in te geven de bestemming van uw perceel checken.
- ❑ project wordt **vrijwillig aangelegd**; beplantingen die in het kader van een herplantplicht, landschappelijke inpassing, bestemmingsplan e.d. verplicht aangelegd moeten worden, zijn niet subsidiabel;
- ❑ in het geval van herstel van een cultuurhistorisch landschapselement, dient dit element **vóór 1950** te zijn aangelegd;
- ❑ het subsidiebedrag is **minimaal € 1.000,-** op basis van de normkosten (zie elders in dit document);
- ❑ project wordt niet aangelegd in bermen langs **openbare verharde wegen**.

¹ begrip erf:

Tot het erf van **agrarische bedrijven** wordt gerekend het op de verbeelding van het bestemmingsplan Buitengebied aangegeven (flexibel) **agrarisch bebouwingsvlak of kassenperceel**; bij een flexibel agrarisch bebouwingsvlak of kassenperceel wordt aan de zijde van de uitbreidingsrichting(en) in elk geval een afstand van 50 meter vanaf de bestaande bebouwing tot het erf gerekend. Tot het erf van een **burger woning** wordt gerekend het perceel dat op de verbeelding van het geldende bestemmingsplan Buitengebied de **aanduiding 'wonen'** heeft.

Welke kosten zijn subsidiabel?

De volgende kosten kunnen in aanmerking komen voor subsidie:

- ☐ aanleg van landschappelijke beplanting;
- ☐ aanleg van een poel;
- ☐ aanleg van een natuurvriendelijke oever;
- ☐ plaggen van landbouwgrond voor de ontwikkeling van nat of droog schraalland; mits in combinatie met aanleg van een de hierboven genoemde elementen;
- ☐ herstel van een cultuurhistorisch waardevol landschapselement;
- ☐ verplaatsen van een raster of het aanbrengen van een nieuw raster ter bescherming van een nieuw landschapselement in geval van beweiding;
- ☐ planvorming door een extern bureau tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten voor aanplant en maximaal 10% van de subsidiabele kosten voor grondverzet.

Wat is de hoogte van de subsidie?

- Voor natuurlijke personen/particulieren geldt een bijdrage van maximaal 80% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 10.000,-.
- Voor privaatrechtelijke rechtspersonen bedraagt deze ook 80% tot een maximum van € 75.000,-.
- Voor publiekrechtelijke organisaties (gemeenten en waterschappen) bedraagt deze maximaal 50% tot een maximum van € 75.000,-.

Hoe kunt u subsidie aanvragen?

Voor het indienen van een aanvraag moet een aanvraagformulier worden gebruikt. Dit formulier kunt u digitaal invullen en ondertekenen via de website van de provincie Noord-Brabant: [klik hier](#)

Bij de aanvraag dient in ieder geval te worden toegevoegd:

- een ontwerp-/inrichtingsplan op schaal, bij voorkeur schaal 1:500
- een projectplan, met als onderdeel: een plantsoenlijst met soorten en aantallen en een toelichting bij het ontwerpplan zoals plantafstanden, dwarsprofielen, enz. Hiervoor kan een format worden gebruikt: [klik hier](#)
- locatie-aanduiding op topografische kaart met vermelding van Amersfoortcoördinaten
- begroting subsidieberekening (incl./excl. BTW) op basis van de vastgestelde geldende normen

Als het plan akkoord is ontvangt de aanvrager een subsidiebeschikking van de provincie.

De hoogte van de subsidie voor de aanleg van beplantingen, poelen, natuurvriendelijke oevers en schraallanden wordt berekend op basis van in de subsidieregeling vastgestelde normen (zie bijgevoegd overzicht). Voor herstel van een cultuurhistorisch landschapselement wordt de hoogte van de subsidie bepaald aan de hand van een ingediende begroting/offerte van de aanvrager.

AANLEG BEPLANTINGEN

Subsidiabele activiteiten

In de subsidienorm voor de aanleg van een beplantingselement is o.a. opgenomen: groundbewerking, aankoop materiaal (plantsoen, boompalen e.d.), aanleg van de beplanting (arbeid) en 1 jaar onderhoud.

Algemene eisen

Plantafstanden:

- bosplantsoen: minimaal 1.25 x 1.25 m of 1.50 x 1.00 m;
- hagen: maximaal 4 stuks per meter;
- laanbomen en veren: minimaal 8 meter;
- hoogstamfruitbomen: minimaal 10 meter;
- knotbomen: minimaal 5 m;
- snelgroeiend loofhout: maximaal 625 stuks per ha.

Grootte en kwaliteit plantsoen:

- bos- en haagplantsoen: minimaal 2-jarig plantsoen;
- veren: lengte minimaal 1.50 meter;
- laanbomen: minimaal maat 10-12 (omtrek op borsthoogte 10-12 centimeter), 2x verplant;
- hoogstamfruitbomen: minimaal maat 6-8;
- plantsoen is van Nederlandse of autochtone herkomst.

Het gebruik van plantmateriaal dat groter is dan de minimale voorgeschreven maat is mogelijk, maar de bijdrage wordt altijd gebaseerd op de vastgestelde normkosten.

Te subsidiëren soorten:

- zie lijst: overzicht te subsidiëren boom- en struiksoorten voor landschappelijke beplantingen;
- in zgn. Bufferzones (beleid Bacterievuur) mag geen meidoorn worden geplant en wordt de aanplant van meidoorn niet gesubsidieerd; deze bufferzones zijn te vinden via de site van de NVWA.

Menging beplantingsgroepen:

- per beplantingsvak is in beginsel slechts één beplantingsgroep subsidiabel, indien twee beplantingsgroepen worden gemengd zal die beplantingsgroep worden gesubsidieerd waarvan de aanlegkosten het hoogst zijn; voor beplantingsvakken die smaller zijn dan 7 meter zijn maximaal 2 beplantingsgroepen (bosplantsoen en laanbomen) subsidiabel;
- menging met soorten die niet op de lijst voorkomen (coniferen, cultivars, laurier, e.d.) is niet toegestaan; indien dit wel het geval is komt het betreffende beplantingsvak niet voor subsidie in aanmerking.

Maximum aantal dat voor een bijdrage in aanmerking komt

- voor aanplant van hoogstamfruitbomen geldt een maximum van 10 stuks, tenzij aanplant past in een cultuurhistorische context;
- voor aanplant van beukenhagen geldt een maximum van 100 m, c.q. 400 stuks haagplantsoen;
- voor overige beplantingsgroepen geldt geen maximum aantal.

AANLEG POELN, NATUURVRIENDELIJKE OEVERS EN SCHRAALLAND

Subsidie voor de aanleg van een poel kan alleen worden verstrekt indien de projectlocatie is gelegen:

1. binnen een straal van 100 m van een bestaand of aan te leggen bos/houtopstand/moeras van minimaal 1 hectare; of,
2. in de Groenblauwe mantel; of,
3. binnen 300 meter van een poel waarin een of meerdere soorten amfibieën voorkomen.

Daarnaast dient de locatie geschikt te zijn voor poelaanleg. Een locatie is geschikt als de grondwaterstand tijdens de zomerperiode niet lager dan 120 cm onder het maaiveld staat.

De taluds van de poel moeten flauw zijn, minimaal 1:3 en de diepte van de poel is maximaal 1,7 meter. De poel heeft een oppervlakte van maximaal 500 m². Subsidie geldt tot een maximum van 500 m³ per poel.

De oevers moeten een natuurlijke begroeiing hebben en in de poel mogen geen vissen en uitheemse waterplanten uitgezet worden en geen watervogels gehouden worden. Er vindt geen nevengebruik plaats, met uitzondering van het gebruik als drinkvoorziening voor vee.

Voor de aanleg van een poel zijn de volgende werkzaamheden subsidiabel: uitzetten van het object, uitgraven en transport van de grond, verwerken van vrijkomende grond, betreffende perceel waarop het zand wordt verwerkt in oude staat herstellen, herstel rijpaden en rasterkosten ter bescherming van het element.

Voor de aanleg van een natuurvriendelijke oever geldt een taludverhouding van minimaal 1:3 of een inrichting met een accoladeprofiel (verdiepte natte bufferzone die op of net boven het waterpeil ligt).

Landbouwgrond kan actief worden verschaald door de verrijkte bovenlaag te ontgraven (plaggen).

Hiermee wordt een betere uitgangssituatie gecreëerd voor een rijkere en diverse vegetatie. Voor schraalland geldt een maximale subsidiabele oppervlakte van 1000 m² en een te ontgraven hoeveelheid van maximaal 250 m³.

HERSTEL CULTUURHISTORISCH LANDSCHAPSELEMENT

Dit kan betrekking hebben op herstel van een waterelement (poel, wiel, brandput, e.d.) of een karakteristieke houtopstand. Waterelementen kunnen worden hersteld door uitgraven, baggeren en herstel van taluds. Het gaat hierbij om vervallen elementen, dus niet om het wegwerken van achterstallig onderhoud. Bij houtopstanden kan een bijdrage worden verstrekt voor het verwijderen van uitheemse boom- en struiksoorten, bijplanten van inheemse soorten en het aanvullen van grondwallen. De bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een begroting of offerte die door de aanvrager wordt ingediend.

Normen 2025 voor aanleg beplantingen, poelen, natuurvriendelijke oevers, schraalland en herstel cultuurhistorische landschapselementen

Onderdeel	Eenheid	Norm per eenheid inclusief BTW	Norm per eenheid exclusief BTW
Aanleg beplantingen en plaatsen rasters			
aanplant bosplantsoen; conventioneel geteeld en NL-herkomst (excl. dijktaaluds)	stuks	€ 2,30	€ 2,00
aanplant bosplantsoen; conventioneel geteeld en NL-herkomst op dijktaaluds	stuks	€ 3,00	€ 2,58
aanplant laanbomen en hoogstamfruitbomen	stuks	€ 90,22	€ 78,47
Aanplant knotwilgenstek, eenjarig bewortelde stek populier en veren van langzaam groeiende soorten, lengte 200-250 cm	stuks	€ 14,70	€ 12,49
plaatsen veeraster; palen op 4 meter afstand en 2 puntdraden	meter	€ 5,98	€ 4,95
plaatsen elektrisch veeraster; palen op 10 meter afstand en 2 draden	meter	€ 4,19	€ 3,46
plaatsen schapenraster; palen op 3 meter en zwaar gelijkmatig ursusgaas van 100 cm hoogte	meter	€ 15,13	€ 12,50
plaatsen boomkorf; <i>type schaaap</i>	stuks	€ 26,23	€ 21,67
plaatsen boomkorf; <i>type rund</i>	stuks	€ 70,80	€ 58,51
verplaatsen bestaand rundveeraster	meter	€ 3,97	€ 3,29
verplaatsen bestaand schapenraster	meter	€ 7,31	€ 6,04
Aanleg poelen, natuuroevers en schraalland			
ontgraven poel en verwerken vrijkomende grond	m ³	€ 10,53	€ 8,70
aanleg natuuroever incl. verwerken vrijkomende grond	m ³	€ 6,66	€ 5,50
ontgraven bouwvoor voor de ontwikkeling van schraalland, incl. verwerken van grond	m ³	€ 5,51	€ 4,55
Herstel cultuurhistorisch landschapselement			
verwijderen uitheemse soorten		op basis van offerte	
doorplanten element met bomen en struiken		normkosten	
herstel wallichaam		op basis van offerte	
baggeren waterelement		op basis van offerte	
aanpassen taluds waterelement		op basis van offerte	
verplaatsen of plaatsen raster		normkosten	
herstel Maasheggen		op basis van offerte/begroting	

Overzicht te subsidiëren boom- en struiksoorten

Sortiment		soorten per beplantingsgroep	
Ned. naam	Wetenschapp. naam	bosplantsoen	laanboom
Abeel, grauwe	Populus canescens		X
Appel, wilde	Malus sylvestris	X	
Berk, ruwe	Betula pendula	X	X
Berk, zachte	Betula pubescens	X	
Bes, aal-	Ribes rubrum	X	
Bes, zwarte	Ribes nigrum	X	
Beuk	Fagus sylvatica	X	X
Bosroos	Rosa arvensis	X	
Egelantier	Rosa rubiginosa	X	
Eik, zomer-	Quercus robur	X	X
Eik, winter-	Quercus petraea	X	X
Els, zwarte	Alnus glutinosa	X	X
Esdoorn, gewone	Acer pseudoplatanus		X
Es, gewone	Fraxinus excelsior	tijdelijk niet subsidiabel	
Gagel	Mirya gale	X	
Gelderse roos	Viburnum opulus	X	
Haagbeuk	Carpinus betulus	X	X
Hazelaar	Corylus avellana	X	
Heggeroos	Rosa corymbifera	X	
Hondsroos	Rosa canina	X	
Hulst	Ilex aquifolium	X	
Iep	Ulmus sp'		X
Iep, steel-	Ulmus laevis	X	
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	X	
Kastanje, tamme	Castanea sativa	X	X
Kers, zoete	Prunus avium	X	X
Kornoelje, rode	Cornus sanguinea	X	

Sortiment		soorten per beplantingsgroep	
Ned. naam	Wetenschapp. naam	bosplantsoen	laanboom
Kornoelje, gele	Cornus mas	X	
Kraagroos	Rosa agrestis	X	
Krenteboompje	Amelanchier lamarckii	X	
Liguster, wilde	Ligustrum vulgare	X	
Linde, kleinbladige	Tilia cordata	X	X
Linde, Hollandse	Tilia vulgaris	X	X
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	X	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	X	
Meidoorn, tweestijlige	Crataegus laevigata	X	
Mispel	Mespilus germanica	X	
Noot	Juglans regia		X
Peer, wilde	Pyrus communis	X	
Populier, zwarte	Populus nigra		X
Populier – 'Canadapopulier'	Populus x canadensis		X
Sleedoorn	Prunus spinosa	X	
Veldesdoorn	Acer campestre	X	
Vlier, gewone	Sambucus nigra	X	
Vlier, berg	Sambucus racemosa	X	
Vogelkers, inheemse	Prunus padus	X	
Vuilboom	Rhamnus frangula	X	
Wegedoorn	Rhamnus catharticus	X	
Wilg, amandel-	Salix triandra	X	
Wilg, bittere	Salix purpurea	X	
Wilg, bos-	Salix caprea	X	
Wilg, grauwe	Salix cinerea	X	
Wilg, geoorde	Salix aurita	X	
Wil, kat-	Salix viminalis	X	
Wilg, kraak-	Salix fragilis	X	

Sortiment		soorten per beplantingsgroep	
Ned. naam	Wetenschapp. naam	bosplantsoen	laanboom
Wilg, kruip-	Salix repens	X	
Wilg, laurier-	Salix pentandra	X	
Wilg, schiet-	Salix alba	X	X
Hoogstamfruitbomen	diverse soorten		

AAN DIT DOCUMENT KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND